

rei, els nacionalistes del PNB i d'EA sostenien a crits que el viatge era inoportú i que la corona s'havia deixat manipular pels adversaris d'una possible unió entre Navarra i Euskadi. Era la primera vegada des del 1981 que la corona es trobava directament i públicament implicada en afers partidistes,

llevat d'algun incident aïllat. I, a tot això, els comunistes de Madrid ressuscitaven la vella polèmica monarquia-república, ràpidament desautoritzada per Gerardo Iglesias i per tota la premsa. I és que, encara que la seva viuda hagi plegat, l'ombra de Franco és allargada. □

ELS REPRESENTANTS D'HB CANVIARAN LA RELACIÓ DE FORCES A LES INSTITUCIONS

La negociació amb ETA durà el vot d'HB

La possibilitat que HB decideixi posar fi a l'absència dels seus representants en les institucions basques, i fins i tot al Congrés de Madrid, crea una nova dinàmica política que és analitzada amb preocupació per la resta de partits.

J. Hernández

Una de les conseqüències més importants de l'arribada a un acord amb ETA i, per tant, de la normalització de la vida política basca, fóra la incorporació d'HB a les institucions democràtiques, és a dir, al Parlament autonòmic, les diputacions i, potser, al Congrés dels diputats de Madrid.

ze escons de què disposa, la coalició *abertzale* faria impracticable el pacte de legislatura entre socialistes i PNB, que es manté gràcies als 19 escons del PSOE i als 17 del partit nacionalista. L'entrada dels representants d'HB i la introducció d'una dinàmica política de fort contingut nacionalista canviaria completament les relacions de poder en una cambra on Eusko Alkartasuna té 13 escons i Euskadiko Eskerra 9.

Jon Idígoras haurà de triar entre progressisme i nacionalisme.

Aquest fet, que per si sol canviaria el desenvolupament de la vida política basca, està essent analitzat pels partits polítics com una possibilitat propera i a tenir en compte.

Si Herri Batasuna decidira assegurar els seus representants al Parlament Basc, els acords que varen fer possible construir una delicada governabilitat a Euskadi saltarien pels aires. Amb els tret-

A les diputacions, els resultats serien igualment desestabilitzadors, des del punt de vista dels socialistes i dels nacionalistes moderats. Cal tenir en compte la importància, per raons polítiques i financeres, per la influència sobre la vida quotidiana, d'aquests organismes forals bascos.

Si a Biscaia els socialistes i el PNB tenen una còmoda majoria que fa in-

diferent la presència dels representants d'Herri Batasuna, a Àlaba i Guipúscoa, la situació seria ben diferent. A Guipúscoa, la diputació està governada a hores d'ara per una coalició formada per Eusko Alkartasuna i Euskadiko Eskerra, una aliança que ha provocat un gran nombre de problemes per la concepció diferent que ambdues forces tenen sobre determinades qüestions. Entre EE i EA sumen representants que fan possible el govern majoritari, però si HB es decidira a participar en les sessions de la Diputació amb els seus 14 representants, tot se n'aniria en orris, ja que l'oposició unida, és a dir, PSOE, AP i CDS, només sumen 15 diputats. La diputació quedaria bolcada del costat nacionalista radical si tenim en compte la sintonia que defensen Eusko Alkartasuna i un sector d'Herri Batasuna.

A Àlaba no hi hauria moltes diferències. La presidència de la Diputació, que ara ocupa el socialista Fernando Ruesca gràcies a l'aliança amb el PNB, quedaria en mans d'HB en el moment que aquesta força decidís acudir a les reunions d'aquesta institució. Els *abertzales* radicals s'asseurien al costat dels dotze representants d'Eusko Alkartasuna, tres d'Euskadiko Eskerra, quatre d'AP i tres del CDS, a banda dels del PNB i del PSE—PSOE.

Una prova necessària

En qualsevol cas, malgrat els efectes convulsius que tindria la participació d'HB en la vida democràtica, tots els partits coincideixen a destacar que és una prova necessària. Els socialistes ja han dissenyat una estratègia per tal d'evitar que la presència dels nacionalistes radicals en les institucions supose una separació absoluta entre *basquistes* i *espanyolistes*. Els dirigents socialistes afirmen que, en el moment que ETA deixi de condicionar el panorama basc, les polèmiques hauran de trobar una resposta entre el progressisme i el reaccionarisme, siga nacionalista o no. D'aquesta manera —afegeixen—, HB haurà d'elegir entre votar a l'esquerra o donar suport a la dreta nacionalista.

Alguns nacionalistes moderats, però, asseguren que la presència d'HB a les institucions basques no suposarà cap trauma. «És clar que s'ampliarà la relació de forces, però cal que no dramatitzem». Als ajuntaments on HB té la majoria, el govern municipal es desenvolupa amb normalitat, segons afirmen dirigents consultats per EL TEMPS. □